

Rapportage landelijke belangenbehartiging

4^e kwartaal 2018

Voor u ligt de rapportage landelijke belangenbehartiging van KBO-PCOB over het vierde kwartaal 2018.

Algemeen

In gesprek met de Nationale ombudsman

KBO-PCOB, NOOM en de Nationale ombudsman gaan zich gezamenlijk inzetten om de toegankelijkheid van allerlei voorzieningen voor senioren te verbeteren. Dit is het resultaat van een gesprek tussen de organisaties op 12 december. Allen delen de ambitie om de overheidscommunicatie toegankelijker te maken voor senioren die te maken hebben met overheidsregelingen of -voorzieningen.

Koopkracht

Maak 'Leven Lang Leren' mogelijk voor iedereen

De Tweede Kamer sprak op 9 oktober over 'Leven Lang Leren'. KBO-PCOB vroeg aandacht voor de positie van 50-plussers en pleitte voor genoeg budget en toegang tot scholing, het schrappen van leeftijdsgrenzen in regelingen en het snel realiseren van een eigen leerrekening voor alle Nederlanders. KBO-PCOB benoemde drie groepen vijftigplussers die nu in de kou staan:

- Werkzoekenden die dolgraag aan de slag willen, maar vanwege hun leeftijd (55 tot 66 jaar) steeds worden afgewezen in selectie- en sollicitatieprocedures; zij vormen een belangrijk deel van het onbenut arbeidspotentieel van 1,1 miljoen Nederlanders.
- Zelfstandigen tussen de 55 en 66 jaar die onvoldoende inkomsten hebben en interen op hun spaargeld. Dit is een stille groep, maar de langdurige armoede in Nederland is het grootst tussen de 55 en 66 jaar. Van de werkende armen is een substantieel deel zzp'er.
- Praktisch opgeleiden boven de 50 jaar die met moeite hun loopbaan gezond kunnen afronden tot de AOW-leeftijd.

Discussie over het pensioenstelsel

Omzien naar elkaar staat ook in een nieuw pensioenstelsel voorop. Dat betekent dat jong en oud solidair zijn, samen risico's dragen en collectief beleggen. Acht seniorenorganisaties boden minister Wouter Koolmees van Sociale Zaken maandag 19 november hun kader voor een nieuw pensioenstelsel aan tijdens een debatmanifestatie in de Jaarbeurs in Utrecht. Het kader bevat de criteria waarop de seniorenorganisaties elke aanpassing van het bestaande pensioenstelsel zullen beoordelen. Zij doen daarbij het aanbod actief mee te werken aan het tot stand komen van een Breed Nationaal Pensioenakkoord. De acht organisaties zijn: KBO-PCOB, KNVG (waaronder KBO-Brabant), NVOG (waaronder FASv), NOOM, FNV Senioren, De Unie senioren, CNV Senioren en Verontruste Ouderen. Samen vertegenwoordigen zij direct 800.000 leden en indirect drie miljoen gepensioneerden.

Dit zijn de belangrijkste eisen die de seniorenorganisaties in hun gemeenschappelijk Pensioenakkoord aan een nieuw pensioenstelsel stellen:

- Het nieuwe pensioenstelsel moet erop gericht zijn gepensioneerden nu en in de toekomst een stabiel pensioen te bieden, dat hen in staat stelt ongeveer dezelfde levensstandaard te voeren als voor hun pensionering.

- Het stelsel moet verplicht zijn voor iedereen en gebaseerd op collectiviteit, solidariteit en op evenwicht tussen de generaties.
- De zekerheidseisen moeten vervallen, waardoor de beknelling van de huidige financiële regels van de overheid aangepast kan worden en een beter pensioen voor jong en oud mogelijk wordt.
- De seniorenorganisaties accepteren dat een bindende belofte van een vast pensioenbedrag niet mogelijk is. Ze zien daarom liever stabiele uitkeringen dan beloftes die toch niet waar gemaakt kunnen worden.
- Pensioenfondsen moeten hun premies én hun verplichtingen voortaan berekenen met dezelfde evenwichtige (macro-stabiele) rentevoet. Het vervangen van de nu gehanteerde risicovrije rentevoet door een macro-stabiele rekenrente voorkomt dat de pensioenuitkeringen te veel gaan schommelen en is beter voor de economie.
- De wijze van financiering van toekomstig pensioenen kan overgelaten worden aan de Sociale Partners en per pensioenfonds verschillend zijn.
- Invoering van een nieuwe premiesystematiek (doorsneepremie) mag niet ten laste gaan van gepensioneerden.

De manifestatie leidde tot een persoonlijke uitnodiging van de minister aan de betrokken organisaties.

De Tweede Kamer sprak woensdag 5 december over pensioenen. KBO-PCOB vroeg voorafgaand aan het debat aandacht voor twee thema's: het uitblijven van het pensioenakkoord en de inkomenspositie van nabestaanden. Echter ook de Kamer blijft in de afwachtende houding.

Schaf mantelzorgboete af voor alle AOW'ers

Toen besloten werd de kostendelersnorm – ook bekend als de mantelzorgboete – niet in te voeren voor AOW'ers, was dat voor velen van hen een hele opluchting. Bij je kinderen wonen omdat zij mantelzorg verlenen zou tóch niet financieel bestraft moeten worden. Maar er zijn AOW-gerechtigden waarvoor de kostendelersnorm wel is ingevoerd. In een gezamenlijke oproep pleitten KBO-PCOB en collega-organisaties NOOM, Mezzo, LCR, SMN en IOT in november ervoor dat ook mensen met een onvolledige AOW bij hun mantelzorgers kunnen wonen zonder dat de kostendelersnorm geldt. Dit is namelijk in lijn met het kabinetsbeleid dat inzet op langer thuis wonen en tegengaan van eenzaamheid. Het voorstel is vooralsnog niet overgenomen.

Begroting SZW

Op 28 en 29 november debatteerde de Tweede Kamer over de begroting Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). KBO-PCOB gaf aan dat er nog stappen nodig zijn om voor alle senioren fatsoenlijke opleidingen, fatsoenlijke baankansen en een fatsoenlijk inkomen bereikbaar te maken.

KBO-PCOB vroeg woordvoerders in de Tweede Kamer aandacht voor de dalende koopkracht van gepensioneerden en versteviging van de positie van individuele senioren bij de verbetering van hun loopbaanperspectief. Daarnaast pleitten wij voor het schrappen van de stijging van de leeftijdsgrenzen voor regelingen van inkomensondersteuning voor oudere werklozen (IOW en IOAW).

Oudere werklozen en zelfstandigen

Op 7 december stond de Wet Arbeidsmarkt in Balans op de agenda van de Tweede Kamer. KBO-PCOB vroeg de Kamer om de belangen van oudere zelfstandigen en uitzendkrachten mee te wegen en zo nodig wettelijk te borgen. Vanuit eigen onderzoek en signalen vanuit onze achterban hebben wij zorgen over de arbeidsmarkt- en inkomenspositie van deze groepen. Wij zijn van mening dat de positie van oudere zelfstandigen en uitzendkrachten meer monitoring en borging behoeft.

Arbeidsmarktdiscriminatie

Op 12 december debatteerde de Kamercommissie SZW over arbeidsmarktdiscriminatie. KBO-PCOB vroeg aandacht voor vier zaken in dit plan: het stevig betrekken van antidiscriminatiebureaus bij de wetswijziging, het initiëren van pilots tegen ongeoorloofd leeftijds onderscheid, het opnemen van leeftijdsgrenzen in onderzoek en in toezicht naar geautomatiseerde wervingsprocessen en het uitbreiden van pijler 3 aangaande leeftijdsdiscriminatie.

Om arbeidsmarktdiscriminatie tegen te gaan, worden pilots ontwikkeld. In de voortgangsrapportage trof KBO-PCOB nog geen pilots aan met interventies om leeftijdsdiscriminatie bij werving en selectie te bestrijden. Dit hebben we geagendeerd. De Tweede Kamer deelde de zorgen van KBO-PCOB. 50PLUS, SP, GroenLinks, DENK, PvdA en CDA riepen de staatssecretaris op om concrete doelstellingen aan haar plannen te verbinden. De motie van Corrie van Brenk (50PLUS) en Gijs van Dijk (PvdA) om bij elke vacature van de Rijksoverheid verplicht een 50-plusser uit te nodigen, haalde helaas geen meerderheid. Wel nam de Tweede Kamer vlak voor het Kerstreces onder andere de volgende moties aan, die in lijn liggen met de visie van KBO-PCOB:

- Motie van Jasper van Dijk over het bestraffen van uitzendbureaus die zich schuldig maken aan arbeidsmarktdiscriminatie
- Motie van Van Brenk (50PLUS) over de effectiviteit van beleid tegen arbeidsmarktdiscriminatie
- Motie van Van Brenk over het maximaal benutten van ruimte voor instroom van 50-plussers bij de rijksoverheid
- Motie van Azarkan en Kuzu (DENK) over het vergroten van kennis over discriminatie bij werkgevers
- Motie van Van Weyenberg (D66) en Peters (CDA) over een meldplicht bij discriminerende verzoeken aan uitzendbedrijven

Meer ondersteuning vrijwillige belastinghulp

Het CDA wil – na overleg met KBO-PCOB – meer scholing voor vrijwilligers die senioren helpen met de belastingaangifte. Vrijwilligers van maatschappelijke organisaties, waaronder seniorenorganisaties, krijgen momenteel alleen een digitale training aangeboden van de Belastingdienst. CDA-Kamerlid Evert Jan Slootweg wil meer en bepleitte dat in een debat in de Kamer. Minister Hoekstra van Financiën zegde in een debat in de Kamer toe dat hij op korte termijn aan de slag gaat met een zogeheten train-de-trainermethode. Per maatschappelijke organisatie wordt er dan iemand getraind die vervolgens weer andere vrijwilligers kan trainen.

Zorg, wonen en welzijn

Meer aandacht voor ouderenmishandeling

Maak beter gebruik van bestaande mogelijkheden: train ouderenadviseurs om signalen van ouderenmishandeling sneller te herkennen en adequaat te handelen. Dat gaf KBO-PCOB de Tweede Kamer mee in de aanloop naar een debat over ouderenmishandeling. Door te investeren in kennis en vaardigheden kunnen de vrijwillige ouderenadviseurs beter handelen. KBO-PCOB pleitte voor het vergroten van de rol van vrijwillige ouderenadviseurs in de aanpak van ouderenmishandeling.

Geestelijke verzorger voor mensen thuis

Minister De Jonge van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) gaf op 8 oktober in een brief aan de Tweede Kamer aan dat ook mensen die thuis wonen binnenkort een beroep kunnen doen op een geestelijk verzorger voor hulp en ondersteuning. Hij trekt hier € 25 miljoen

voor uit. Voorheen werden gesprekken met een geestelijk verzorger alleen vergoed bij een verblijf in een instelling, zoals een ziekenhuis of verpleeghuis. De maatregel is een direct resultaat van het Manifest Waardig Ouder worden waar KBO-PCOB een van de initiatiefnemers is.

Initiatief KBO-PCOB actieplan wintersterfte krijgt vervolg

Het in april van dit jaar gelanceerde 'actieplan wintersterfte' van KBO-PCOB vindt bij staatssecretaris Blokhuis een gewillig oor. Een mooi resultaat van een maandenlange intensieve lobby van KBO-PCOB. Nederlanders krijgen vanaf volgende winter een nieuwe griepvaccinatie. Die zal 'een verwachte hogere effectiviteit hebben' dan het vaccin dat nu wordt gegeven, omdat het uit meer griepstammen is opgebouwd.

Staatssecretaris Blokhuis wil bovendien dat ouderen gevaccineerd worden tegen pneumokokken, als dat uitvoerbaar en betaalbaar is.

In vervolg hierop lieten staatssecretaris Blokhuis en directeur van KBO-PCOB Manon Vanderkaa zich op 1 november samen vaccineren tegen de griep.

Raad van Ouderen opgericht

De Raad van Ouderen, onderdeel van het Pact Ouderenzorg, is opgericht op 11 oktober. De Raad van Ouderen adviseert het ministerie van VWS en andere partijen die actief zijn in de ouderenzorg en vraagt aandacht voor relevante thema's. De raad bestaat uit elf ouderen die regionale ouderennetwerken vertegenwoordigen. Maar ook seniorenorganisaties hebben een afgevaardigde in de Raad; namens KBO-PCOB heeft Wim van Minnen zitting in de Raad. De coördinator van de Raad van Ouderen, Carlijn van Aalst, is in dienst bij KBO-PCOB.

Kritisch op VWS-begroting

Niet bezuinigen op geestelijke zorg, voorkomen van stapeling van zorgkosten, aandacht voor vaccinaties en voor ouderen in het ziekenhuis en geld voor een centrale zorgverlener. Aan de vooravond van de plenaire behandeling van de VWS-begroting ontvingen de woordvoerders in de Tweede Kamer hierover een uitgebreid schrijven van KBO-PCOB, mede namens het Netwerk van Organisaties van Oudere Migranten (NOOM). Samengevat:

- Wij zijn blij dat het kabinet geestelijke verzorging en levensbegeleiding in de thuissituatie vanaf 2019 met €25 miljoen financiert. Er was echter €35 miljoen toegezegd.
- Het kabinet wil de stapeling van zorgkosten tegengaan. Het effect van de invoering van het Wmo-abonnementstarief, verhoging van de zorgtoeslag en de maximum eigen bijdrage voor medicijnen wordt echter tenietgedaan door de gevolgen van de btw-verhoging voor de prijzen van gezonde voeding, medicijnen en hulpmiddelen. Daarnaast loopt één op de tien ouderen het risico zorgtoeslag te missen.
- Met het programma Langer Thuis is er meer aandacht gekomen voor zorg en ondersteuning van thuiswonende ouderen. De grote financiële tekorten in het sociaal domein in gemeenten baren echter grote zorgen.
- De aandacht voor de oudere richt zich geheel op de situatie buiten het ziekenhuis. Kan de minister meer geld vrijmaken om de kwaliteit van ziekenhuiszorg voor oudere patiënten te bevorderen, waarbij doorstroming en het voorkomen van onnodige ziekenhuisopname aandachtspunten zijn?

Sluiting ziekenhuizen

In oktober werden we geconfronteerd met de sluiting van twee ziekenhuizen: Slotervaart in Amsterdam en IJsselmeerziekenhuis in Leystad. Op basis van signalen van leden van KBO-PCOB zijn we samen met senioren uit de regio in gesprek gegaan met Zilveren Kruis over de gevolgen van de sluiting. Het resultaat was positief: patiënten die voor hun zorg verder moeten reizen naar een ander ziekenhuis, kunnen (tijdelijk) te maken krijgen met hogere vervoerskosten. Zilveren Kruis komt verzekerden tot 1 april 2019 tegemoet in de

vervoerskosten die zij moeten maken bij behandeling in een ander ziekenhuis. De tegemoetkoming geldt ook voor hun bezoekers.

Programma Langer Thuis van start

Dat ouderen ook echt op een prettige en veilige wijze langer thuis kunnen blijven wonen; met goede zorg, passende woningen, praktische hulp door vrijwilligers en natuurlijk ondersteuning van mantelzorgers. Dat is het doel van het Programma Langer Thuis dat minister De Jonge samen met meer dan 20 organisaties presenteerde, waaronder KBO-PCOB. In de afgelopen maanden is veel gesproken over inzet en concrete acties. KBO-PCOB zal onder andere verantwoordelijk zijn voor het Netwerk Vitaler oud en wil met wooncoaches echt de slag maken naar meer ondersteuning bij de keuze van wonen. Mede dankzij KBO-PCOB gaat het Programma Mijn Kwaliteit van Leven door.

Ook start er de *Commissie Toekomst zorg thuiswonende ouderen*. Leden van de focusgroep hebben deelgenomen aan een overleg.

Wijkverpleging

Mensen die zijn aangewezen op wijkverpleging hebben te weinig inzicht in de kwaliteit van de zorgaanbieders. Ze kunnen daarom niet goed kiezen welke zorgaanbieder bij hun zorgvraag past. En dat moet veranderen, vindt KBO-PCOB. Dat schreven KBO-PCOB, Patiëntenfederatie Nederland en Ieder(in) in een brief aan de Tweede Kamer. Die praatte op 14 november over wijkverpleging. De drie organisaties hebben de Tweede Kamer opgeroepen om ervoor te zorgen dat er meer inzicht komt in de kwaliteit en het zorgaanbod op het gebied van wijkverpleging en palliatieve zorg. Daar zijn afspraken over gemaakt in het Kwaliteitskader Wijkverpleging, maar het komt nu aan op de naleving en uitwerking van die afspraken.

Wetenschappers en ouderen slaan handen ineen voor betere spoedzorg

KBO-PCOB maakt deel uit van het Nationaal Onderzoeks Consortium Spoedzorg Ouderen (NOCSO) samen met wetenschappers van diverse instituten in Nederland. Het NOCSO heeft als doel de zorg voor de acuut zieke oudere te verbeteren. Dat doet het door een bundeling van kennis en expertise van een diversiteit aan onderzoekers uit de gehele zorgketen en samen met de patiënt. Op woensdag 21 november werd het Consortium gelanceerd op het Nationaal Symposium Spoedzorg Ouderen, met een bijdrage van Manon Vanderkaa.

Groot tekort aan openbare toiletten

In 2016 startte de Maag Lever Darm Stichting samen met diverse patiëntenverenigingen het initiatief 'waarkaniknaardewc.nl'. Op het platform kunnen gemeenten, horeca en winkeliers informatie vinden waarmee ze aan de slag kunnen in hun eigen omgeving. Op 22 november richtte een aantal maatschappelijke organisaties de zogenoemde Toiletalliantie op. KBO-PCOB sloot zich ook aan. De Toiletalliantie werkt nauw samen met de makers van de HogeNood-app, waar overheden en ondernemers hun toiletlocaties kunnen aanmelden zodat deze voor iedereen vindbaar worden.

Preventieakkoord

Op 23 november werd het Nationaal Preventieakkoord getekend door meer dan 70 partijen, waaronder KBO-PCOB. Doel: samen aan de slag om Nederland gezonder te maken en gezondheidsverschillen te verkleinen. Het akkoord bestaat uit een uitgebreid pakket aan afspraken en maatregelen over het terugdringen van roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik. KBO-PCOB was vooral betrokken bij het terugdringen van problematisch alcoholgebruik bij senioren. Samen met andere partners werken we aan meer deelnemers van de actie "40 dagen geen druppel", voorlichting en ondersteuning.

Sociaal Domein

Samen met Alzheimer Nederland gaven we het signaal af dat het Sociaal Domein nu onvoldoende is ingericht op kwetsbare groepen en er onvoldoende daadkracht is om structurele problemen op te lossen. Een concreet voorbeeld is hulp bij eten en drinken, waarbij gemeenten en zorgverzekeraars naar elkaar wijzen voor zorg, ten koste van mensen thuis en hun mantelzorgers. Juist kwetsbare groepen kunnen niet wachten tot partijen in het sociaal domein hebben besloten wie de zorg moet leveren en wie voor welke kosten opdraait. Het kabinet dient, als systeem-verantwoordelijke, garant te staan dat ondersteuning en zorg te allen tijde geleverd wordt. We verzochten ook om maatwerk in de Wmo te stimuleren. Welke instrumenten zijn er binnen de Wmo om kwetsbare groepen naar eigen vermogen langer mee te laten doen? Welke ruimte is er voor gemeenten om af te wijken van het uitgangspunt van zelfredzaamheid bij kwetsbare groepen met een klein of geen sociaal netwerk?

Lachend tachtig

De Tweede Kamercommissie VWS debatteerde maandag 17 december over de initiatiefnota 'Lachend tachtig. Voor een toekomstbestendige ouderenzorg' van Tweede Kamerlid Corinne Ellemeet (GroenLinks). Het voorstel voor screening, zoals aangegeven in het voorstel, steunt KBO-PCOB. Screenen op geriatrische problemen bij ziekenhuispatiënten van 70 jaar en ouder is buitengewoon wenselijk. Dat geldt ook voor risicoscreening op kwetsbaarheid, delier-risico, ouderen mishandeling en functieverlies bij oudere patiënten op de Spoedeisende Hulp (SEH). Dergelijke screenings maken deel uit van de acht kwaliteitsaspecten voor seniorvriendelijke ziekenhuiszorg.

Voor wat betreft de vraag of ouderen wel of niet moeten worden (door)behandeld in het ziekenhuis, is naar aanleiding van de initiatiefnota de nodige discussie ontstaan. Voor KBO-PCOB staat voorop dat beslissingen samen met de betrokken oudere worden genomen, in samenspraak met de behandelend arts. Randvoorwaarden als goede informatievoorziening en aansluitende zorglijnen zijn nodig om het samen beslissen te ondersteunen.

Ten slotte steunde KBO-PCOB het voorstel in de initiatiefnota om gemeenten samen met huurders, seniorenorganisaties en corporaties een woon-zorgvisie te laten ontwikkelen. Ook bindende prestatieafspraken over passende woningen voor ouderen vinden wij positief.

Woonwensen

Op 11 december organiseerde KBO-PCOB een verdiepende sessie over het onderwerp woonwensen. We praatten met leden over hoe zij nu wonen en wat hun wensen (en belemmeringen) zijn voor het wonen (en zorgen) in de toekomst. De verdiepende sessie vormde een aanvulling op een eerder flitsonderzoek over woonwensen. Naast de verdiepingssessie zijn er acht aanvullende telefonische interviews afgenomen met leden. Begin 2019 komt er een vervolg in het magazine en op de website. De resultaten vormen de basis voor de belangenbehartiging in 2019.

Internetconsultatie Collectieve zorgverzekeringen

In december werd er een internetconsultatie gehouden rond de collectiviteiten in de zorg. Voor onze leden willen wij de schadelijke koopkrachteffecten van de stijgende zorgkosten zoveel mogelijk beperken. Veel senioren zitten toch al in de knel tussen stagnerende pensioenen enerzijds en hoge kosten anderzijds. Collectiviteiten bieden een kans op solidariteit tussen en mét ouderen, maar ook ruimte voor initiatieven die preventie, een gezonde leefstijl en de zelfredzaamheid van ouderen versterken. Vanuit deze gedachte hebben wij het voor onze leden mogelijk gemaakt een collectieve zorgverzekering te sluiten bij Zilveren Kruis; uiteraard zijn zij hier niet toe verplicht en staat het hen vrij zich elders te verzekeren.

Zingeving

Aandacht voor ouderenadvisering

Er zijn ruim 800 actieve KBO-PCOB-ouderenadviseurs actief als cliëntondersteuner voor senioren. Zij beschikken over de expertise om een brug te slaan tussen het medische en het sociale domein, bijvoorbeeld door iemand die zorg mijdt in contact te brengen met een wijkverpleegkundige. Om bij zoveel mogelijk ouderen achter de voordeur te komen is het van belang dat ouderenadviseurs van KBO-PCOB meer toegang en draagvlak krijgen bij gemeenten en welzijnsorganisaties en stichtingen Welzijn. Dit geldt zeker voor ouderen met een klein sociaal netwerk. KBO-PCOB vroeg in oktober steun van het ministerie om een positie te krijgen in het project van de koplopergemeenten.

‘Grenzeloos leven’, een dag van oprechte verbinding

Het leven en het levenseinde roepen niet alleen medische of juridische vragen op, maar ook levensvragen. Onder de titel ‘Grenzeloos leven’ organiseerde KBO-PCOB een dag die inspireerde, ruimte bood om het gesprek aan te gaan, te horen en gehoord te worden. Meer dan 250 senioren kwamen samen in het Dominicanenklooster in Huissen. Het was een uiterst geslaagde dag van oprechte verbinding.

Initiatiefnota voor modernisering uitvaartwet

KBO-PCOB steunt de initiatiefnota van D66 om de uitvaartwet te moderniseren. In de nota staan veertien voorstellen om de wet meer eigentijds te maken en voldoende keuzevrijheid te bieden aan nabestaanden.

Geestelijke verzorging en levensbegeleiding

De Tweede Kamercommissie van VWS overlegde 15 november over de plannen voor geestelijke verzorging. KBO-PCOB vroeg de Kamer om onder meer in te zetten op ondersteuning bij levensvragen door vrijwilligers. De inzet van vrijwilligers is belangrijk met het oog op laagdrempelige toegang tot geestelijke verzorging in de nabijheid van ouderen. Tot slot vroeg KBO-PCOB de Kamercommissie er bij minister De Jonge op aan te dringen de geestelijke verzorging in verpleeghuizen samen met de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) actief op te pakken.

Digitalisering

Digitale overheid

In de Tweede Kamer vond 31 oktober een debat plaats over de digitale overheid. Voorafgaand hieraan heeft KBO-PCOB aan de Kamer nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de minder digitaalvaardige burger. KBO-PCOB ziet graag dat de inzet van onze tabletcoaches deel uitmaakt van de aanpak voor digitale inclusie. Ook pleitten we voor het behoud van een keuze in dienstverlening: digitaal óf op papier.

Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer stelt prioriteiten

In het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (MOB) overlegt KBO-PCOB samen met andere consumenten- en belangenorganisaties met De Nederlandsche Bank over bankzaken en voorlichting. Omdat er het komend jaar grote wijzigingen op stapel staan, is een aantal prioriteiten gesteld.

Op 4 december keurde de Eerste Kamer het wetsvoorstel goed om de Europese Richtlijn betaaldiensten (PSD2) in Nederland in te voeren. Deze PSD2 zorgt ervoor dat niet alleen banken betaaldiensten kunnen aanbieden. Met de Europese Richtlijn beoogt men meer concurrentie en innovatie, een betere consumentenbescherming en meer veiligheid in het

Europese betalingsverkeer. Een belangrijke verandering is dat banken voortaan verplicht zijn toegang te geven tot betaalrekeningen aan aanbieders van nieuwe betaaldiensten in Nederland die geen bank zijn. Voorwaarde is wel dat de klant daarvoor toestemming geeft. Een tweede grote verandering is dat mobiele en internetbetalingen vanaf begin 2019 direct verwerkt gaan worden (zogenoemde instant payments).

Voor KBO-PCOB is het belangrijk dat de veranderingen senioren voordeel opleveren en dat de voorlichting erover zorgvuldig gebeurt. En KBO-PCOB vindt het belangrijk dat contant geld als betaalmiddel blijft functioneren aan de kassa, en dat het voor iedereen goed mogelijk blijft om contant geld op te nemen. Het MOB heeft dit ook opgenomen in zijn prioriteitenlijst en gaat daarom ook de vervanging van het geldautomatennetwerk in 2019 monitoren. Daarnaast zal het MOB een analyse maken van het risico dat groepen consumenten uitgesloten dreigen te raken van het steeds digitalere betalingsverkeer. Het MOB erkent dat het voor kwetsbare groepen van belang is dat schriftelijke of telefonische vormen van betaalopdrachten blijven bestaan.

Veiligheid

Lancering app tegen babbeltucs

Maandag 8 oktober, aan het begin van de Week van de Veiligheid, lanceerde KBO-PCOB een primeur in Nederland, namelijk een virtuele weerbaarheidstraining voor ouderen. Met deze multifunctionele training kunnen ouderen hun weerbaarheid verhogen en beter weerstand bieden tegen de zogenoemde babbeltuc.

KBO-PCOB pleit voor herkenbare evacuatieliften bij brand

KBO-PCOB pleit ervoor dat snel duidelijk wordt welke liften geschikt zijn om te worden gebruikt bij brand. De veilige vluchtlift moet aan de buitenkant duidelijk herkenbaar zijn. Uit onderzoek, gedaan in opdracht van minister Ollongren van Binnenlandse Zaken, blijkt dat het soms mogelijk is op een veilige en verantwoorde manier de lift te gebruiken bij ontruiming van een gebouw waarin brand woedt. KBO-PCOB maakte deel uit van de klankbordgroep van dit onderzoek.

Verkeersveiligheid

In een gesprek met minister Nieuwenhuizen spraken we over het belang van veilig deelnemen in het verkeer door senioren. Er is te weinig verbetering te zien: in 2017 kwamen 206 fietsers om in het verkeer, het hoogste aantal in tien jaar. 66 Procent van hen was 65 jaar of ouder. In het Kamerdebat op 13 december vroegen we ook aandacht voor de verkeersveiligheid van senioren.